Ceisteanna áirithe le cabhrú le measúnú foirmitheach le linn Measúnú Rangbhunaithe 1 (MRB): An t-Am atá Thart i M'Áit

An tSraith Shóisearach do Mhúinteoirí
Junior CYCLE for teachers

Stair na Sraithe Sóisearaí- Ceisteanna a d'fhéadfadh cabhrú le díriú ar aiseolas foirmitheach le linn Phróisis MRB1

Tá ábhharthacht na gceisteanna ag brath ar an dtéama nó ar an t-ábhar a roghnaítear do MRB 1: An t-Am atá Thart i M'Áit

Intreoir :

Thiocfadh leis na gceisteanna seo a leanas a bheith úsáideach do mhúinteoirí agus iad ag tabhairt aiseolas foirmitheach dá scoláirí le linn na tréimhse trí seachtaine nuair a dhéantar MRB 1 na Staire. Faoi mar a mholtar i dTreoirlínte Measúnaithe na Staire (leathanach 13), *"ós rud é go mbítear ag súil le go leor éagsúlachta sna réimsí taighde a roghnaíonn scoláirí"*, ní bheidh gach ceist bainte le gach téama ná le gach ábhar a roghnaíonn scoláirí. Tá na ceisteanna bunaithe ar na Torthaí Foghlama ó Shnáithe 1: Nádúr na Staire mar go n-aithnítear iad a bheith "fíorábhartha" agus go gcuireann siad bonn eolais faoi na Gnéithe Cáilíochta a úsáidfear chun na taispeántais a mheas a chruthaíonn na scoláirí.

Conas na ceisteanna seo a úsáid:

Céim Mhachnaimh in MRB1 i dtagairtí na dTreoirlínte Measúnaithe (leath. 18): "*Moltar go dtaifeadfadh an scoláire a thuairimí nó smaointe faoin bpróiseas agus faoin bhfoghlaim agus é ag dul i ngleic leis an t-ábhar thar imeacht na dtrí seachtaine."* Ach na ceisteanna thíos a chur san áireamh chabhródh sé leis na scoláirí a mhachnamh a cheangal isteach ina gcuid taispeántas. Níl sé i gceist go mbeadh gach ceist iomchuí do gach scoláire mar go bhfuil sé ag brath ar an dtéama nó ar an t-ábhar áitiúil nó teaghlaigh staire a roghnaíodh don iniúchadh s'acu.

Meon na staire a bhraistint	Ról na fianaise a thuiscint	Nascadh leis an bpobal áitiúil / gclann agus mórphictiúr a fháil den am atá thart
Céim Iniúchta de phróiseas an MRB1		
Agus tú ag iniúchadh an téama nó an ábhair a roghnaigh tú, conas a chabhróidh sé leat:;	*Agus tú ag iniúchadh an téama nó an ábhair a roghnaigh tú, conas a chabhróidh sé leat:;*	*Agus tú ag iniúchadh an téama nó an ábhair a roghnaigh tú, conas a chabhróidh sé leat:;*
• do chumas a fhorbairt chun daoine, ceisteanna, imeachtaí a thuiscint (comhbhá a bheith agat leo) ina gcomhthéacs stairiúil? • deis a thabhairt duit do théama / d'ábhar a mheas ó níos mó ná dearcadh (peirspictíocht) amháin? • ceisteanna achrannacha nó conspóideacha a bhaineann le do théama / ábhar a aithint agus a réiteach? • cur le do thuiscint ar d'oidhreacht chultúrtha agus an fáth a ndéantar í a chomóradh nó a thabhairt chun cuimhne? do thuiscint a fhorbairt ar: *foinse agus fianaise; fíoras agus tuairimíocht; claontacht agus oibiachtúlacht; cúis agus iarmhairt; athrú agus leanúnachas; am agus spás*	• do scileanna mar staraí a fhorbairt? • an tairbhe agus na srianta a léiriú a ghabhann leis na cineálacha difriúla foinsí príomha agus tánaisteacha fianaise stairiúil a gheofá? • an tseandálaíocht agus / nó an nuatheicneolaíocht a chur mar thaca leis? • fianaise a aimsiú chun cabhrú leat breithiúnais stairiúla a dhéanamh?	• ceangal le gné / diminsean éigin de stair na hÉireann, amhail: polaitiúil, sóisialta, eacnamaíoch, reiligiúnach, cultúrtha agus / nó eolaíoch? Agus cén fáth? • ceangail agus / nó comparáidí féideartha a nochtadh idir dhaoine, saincheisteanna agus imeachtaí in áiteanna difriúla nó i réanna stairiúla difriúla? • ceangail agus / nó comparáidí féideartha a scrúdú idir dhaoine, saincheisteanna agus imeachtaí sa téama nó san ábhar a roghnaigh tú?
Conas a chabhróidh Céim Aimsithe phróiseas MRB1 leat:		
Conas a dhéanann do chuid fionnachtana faoi do théama nó ábhar roghnaithe;	*Conas a dhéanann do chuid fionnachtana faoi do théama nó ábhar roghnaithe;*	*Conas a dhéanann do chuid fionnachtana faoi do théama nó ábhar roghnaithe;*
• ionbhá stairiúil a chothú trí fhéachaint ar dhaoine, ar shaincheisteanna agus ar eachtraí ar thángthas trasna orthu ina staidéar ar an am atá thart i gcomhthéacs na tréimhse sin sa stair • a chur ar do chumas breathnú air ó níos mó ná dearcadh (peirspictíocht) amháin? • saincheisteanna nó téamaí achrannacha nó conspóideacha faoi d'ábhar a mhíniú? • bonn eolais a chur faoi do thuiscint ar d'oidhreacht chultúrtha agus an fáth a ndéantar í a chomóradh nó a thabhairt chun cuimhne?	• foinsí fianaise a nochtadh a chuir bonn eolais faoi do bhreithiúnais staire • cabhrú leat breithiúnais staire a dhéanamh • a bheith ag brath ar an tseandálaíocht agus / nó ar na nuatheicneolaíochtaí a thábhacht / a dtábhacht stairiúil ar leibhéal áitiúil nó idirnáisiúnta a thaispeáint	• ceangal a thaispeáint leis an ngné (diminsean) de stair na hÉireann a d'aimsigh tú • ceangail agus / nó comparáidí a dhéanamh idir daoine, saincheisteanna agus imeachtaí in áiteanna difriúla nó i réanna stairiúla difriúla?
Conas a chabhróidh Céim Thaispeána phróiseas MRB1 leat:		
Conas a léireoidh an taispeántas a thabharfaidh tú ar do théama nó ar d'ábhar:	*Conas a léireoidh an taispeántas a thabharfaidh tú ar do théama nó ar d'ábhar:*	*Conas a léireoidh an taispeántas a thabharfaidh tú ar do théama nó ar d'ábhar;*
• do chuid fionnachtana faoin gcomhthéacs stairiúil?? • do thuiscint ar níos mó ná dearcadh (peirspictíocht) amháin? • aon saincheisteanna achrannacha nó conspóideacha a d'aithin tú??	• do scileanna mar staraí a fhorbairt?? • na foinsí fianaise a d'aimsigh tú?	• an chaoi a bhfuil sé tábhachtach ar bhonn stairiúil, ar leibhéal áitiúil nó idirnáisiúnta?

• aon cheangail le saincheist nó le téama comhaimseartha? • cion a rinneadh ar son d'oidhreachta cultúrtha • aon chomórthaí nó na cúiseanna ar chóir é / iad a thabhairt chun cuimhne?	• tairbhe agus srianta na gcineálacha difriúla foinsí príomha agus tánaisteacha fianaise stairiúil a d'aimsigh tú?	• d'fheasacht chroineolaíoch ar do théama nó ar d'ábhar? Conas a chabhródh amlíne leis sin? • naisc a tharraingt agus comparáidí a dhéanamh idir daoine, saincheisteanna agus eachtraí in áiteanna éagsúla agus I dtréimhsí staire áirithe

Stór focal le tógáil/ coincheapa stairiúla le forbairt:

comhbhá stairiúil	comhthéacs stairiúil	saincheisteanna achrannacha	saincheisteanna conspóideacha	fréamhacha stairiúla
An Saol comhaimseartha	oidhreacht chultúrtha	suntasach ó thaobh na staire de	comóradh	coincheapa staire
comhfhiosacht faoin stair	diminsin	polaitiúil	sóisialta	eacnamaíoch
reiligiúnach	cultúrtha	eolaíochta	achar ama	ré stairiúil
ceangail agus comparáidí	aiteanna difriúla	réanna difriúla	taispeántas	feasacht chroineolaíoch